Megemlékezés és kiállítás a Miskolci Egyetemen Csókás János professzor halálának 10. évfordulóján

Csókás professzor 2000. november 24-én távozott el tőlünk. A Miskolci Egyetemen hagyomány, hogy az Alma Mater kiváló professzorairól haláluk 10. évfordulóján kiállítással emlékeznek meg. A 2011. jan. 20-i megemlékezést *dr. Dobróka Mihály* intézetigazgató professzor nyitotta meg. Beszédében méltatta Csókás professzor közel 30 éves tanszékvezetői munkásságát, mely a jelenlegi miskolci geofizikai oktatásra és kutatásra is pozitívan kihat. Széles területet lefedő kutatásai közül kiemelte a bányabeli körülményekre kifejlesztett, nemzetközileg is elismert geoelektromos telepszondázási módszer és műszer fejlesztését. Elmondta, hogy a tanszék nemzetközi kapcsolatait példamutatóan fejlesztette, melyek közül a legfontosabb a bochumi Ruhr Egyetem Geofizikai Intézetével folytatott kutatás. Csókás professzorról legközvetlenebb munkatársai közül ezt követően *dr. Gyulai Ákos* egyetemi tanár emlékezett meg, beszédét alább változtatás nélkül közöljük. Az Egyetemtörténeti Bizottság részéről dr. Böhm József elnök elevenítette fel a professzor sokoldalú egyéniségét. Az MGE volt elnökei közül *dr. Kiss Bertalan, dr. Késmárky István, dr. Ormos Tamás, Pályi András, dr. Tóth József, dr. Gombár László* tisztelte meg jelenlétével a megemlékezést. Az egyetem részéről *dr. Kovács Ferenc* korábbi rektor és dékán, *dr. Patkó Gyula* jelenlegi rektor és *dr. Tihanyi László* a Műszaki Földtudományi Kar dékánja is jelen volt.

A tablókon és vitrinekben kiállított anyag Csókás János életútját, több személyes tárgyát, oktatási és kutatási tevékenységét, az irányítása alatt fejlesztett módszerek és műszerek egy részét, egyetemi és közéleti elismeréseit, kitüntetéseit mutatta be. A kiállítási anyag összegyűjtése és megjelenítése *dr. Ormos Tamás* tanszékvezető egyetemi docens munkáját dicséri.

A geofizikus mérnökképzés hazai rendszere Csókás professzor vezetésével alakult ki. Ez a rá jellemző jó szervező készség másrészt az ő – és kollegái – aktív jegyzetírói tevékenysége nélkül nem lehetett volna sikeres. A kiállított oktatási anyagok között megtalálható volt a *Bencze Pállal* közösen írt jegyzetei (ezek 1953-ban és 1954-ben jelentek meg) éppúgy, mint a Mélyfúrási Geofizika c. jegyzetének 1993 évi kiadása is. Összesen 11 egyetemi jegyzetnek volt a szerzője.

Kiváló kutatói képességeit a szabadalmai és az ötleteit követő gyakorlati megvalósítások egyaránt bizonyítják: mintegy 250 műszer vagy műszeregység készült el munkatársai közreműködésével. Az elért kutatási eredményeket több mint száz tudományos közleményben publikálta. Ezek között – a bányageofizikai telepszondázás mellett – meg kell említeni a fúróiszapban oldott gázok detektálására kifejlesztett mérési módszerét is, továbbá a fúrólyukbeli izotermális remanens mágnesezettség és mágneses szuszceptibilitás mérése terén a kollégáival együtt elért eredményeit is. Fúrómagok dinamikus rugalmassági állandóinak meghatározására módszert vezetett be és laboratóriumot hozott létre. A szivárgási tényező meghatározására is új eljárást fejlesztett ki. Archeológiai célú geofizikai méréseket ő végzett elsőként az országban. Tanszéki kutatások alapján tűzték ki a Miskolci Egyetem mellett lévő termálkút helyét. A Geofizikai Tanszék jugoszláviai bányageofizikai expedíciójának megszervezése is az ő nevéhez fűződik. A kiállításon fotók, műszerek, tanulmányok dokumentálták az elért eredményeket.

Nemcsak nekünk, tanítványainak vagy munkatársainak, hanem a bennünket követő generációk számára is példakép lehet az intuitív, nagy munkabírású, több területen is kiváló eredményeket elérő, az Egyed László Emlékéremmel (1986) és az Eötvös József Koszorúval (1998) is kitüntetett tudós.